



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony
decretoru[m] doctoris. capellani episcopi Bosnomensis.
ualde deseruientes populo. sed et clero utcu[m]q[ue]
docto eos digne legenti. predicanti. aut ...**

Nicolaus <de Plove>

Argentine, 22. XI. 1494 - 1495

De sancto Augustino.

urn:nbn:de:hbz:466:1-31214

De sancto Augustino

et leticia obtinebunt. et fugiet dolor et gemitus. Sexto subiungit. fuent tibi populi. Per quod notat quod omnis creatura seruiet voluntati eorum. **Math. xxv.** Euge serue bone quia in paucis fuisti fidelis etc. Septimo dicit. Adorent te tribus. per quod significat bonos quos habebunt Sapientia. **v.** Ecce quod est putati sunt in filios dei et inter sanctos foris illorum est. **Ps.** Gloria et honore etc. Octavo dicit. Esto dominus fratri tuorum. In quo significat participatio bonorum omnium. Sicut enim lucente sole omnes participat de lumine sine diminutione et iudicio alicuius. Ita quilibet sanctus participabit de gaudio alteri. **Psalm.** Particeps ego sum omnium iumentum te. Non dicit. Et incuruent ante te filii matris tue. per quod intelligit omnium rerum dominum. **Psalm.** Omnia subiecisti sub pedibus eorum. Decimo dicit. Qui maledixerit tibi sit ille maledictus. In quo notat vindicta inimicorum **Apoc. vi.** Usquequo non vindicas sanguinem nostrum. Et rursus est. Sustinete modicum tempus donec impleatur numerus fratrum vestrorum qui interficiendi sunt scilicet et illi. Undecimo dicit. Qui benedixerit tibi sit ille benedictus. per quod notat remunerationem amicorum **Math. x.** Qui potum dederit vni ex minimis meis calices aque non proderit mercedem suam. Duodecimo in osculo ysaie. ubi significat coniunctio christi et ecclesie perpetua cum sanctis eius. Quia sicut nulla est diuisio inter osculares. ita nulla erit diuisio inter christum et ecclesiam. Hoc est osculum sponsae **Lanticorum. iij.** Osculet me osculo oris sui. De sunt duodecim stelle que erunt in corona capitis cuiuslibet anime sponse christi que perseuerant in temptacionibus suis. id est delectatur in consolacionibus suis. Unde ad eum christus potest dicere hodie. Fili tu semper mecum es. in prosperis et aduersis. Et ideo omnia mea tua sunt. Hoc etiam promittit nobis et hodie christus si fuerint boni milites eius. dicens illud **Apocal. iij.** Vincenti dabo sedere mecum in throno meo. Vere magna et mirabilis societas sedere duos in vno throno. Qui ergo vult esse cum christo in throno sit secum in cruce patibulo ut dicat illud apostoli ad **Gal. ii.** Christo crucifixus sum cruci. quod sit per actionem penitentie. Sed certe de multis queritur per illud **Isa. lxij.** Torcular calcavi solus. et de genibus non est vir mecum. Secundo fit in abiectioe et humilitate contra mundum **Johis. xv.** Vos testimonium perhibe-

bitis quia ab initio mecum estis. Tertio fit secum in vigilia contra diabolum qui querit quem deuorat. **i.** De. xlii. Sed de multis queritur christus illud **Math. xxvi.** Una hora non potui stis vigilare mecum. Talis ergo qui sic erit cum christo in labore. erit etiam secum in eterno honore. Juxta promissum suum **Johis. xij.** Ubi ego sum illic et minister meus erit. Ad quem honorem ipse nos perducet Iesus christus cum patre et filio et spiritu sancto. Amen.

De sancto Augustino.

Sermo XLII.

Vos estis lux mundi

di. Math. v. Quia natura hominis intantum fuit per peccatum viciata ut non solum erraret. malum per bono. falsum per vero. iniquum per iusto eligendo. Juxta illud **Isa. x.** Neque dicitur malum bonum. et bonum malum. ponentes tenebras lucem. et lucem tenebras. sed etiam ipsa in seipsa considerata sub peruariatione quodammodo conuersa fuit in tenebras. Istud figuratum est in tenebris egypti quod dominus fecit ita densas et grossas. prout peccatum egyptiorum ut palpari potuissent. ut habetur **Exo. x.** Per quod significans tenebre cecitatis humane. que ita fuerunt grosse ut homo eas palpare posset. id est percipere et cognoscere. non solum ratione intelligendo sed etiam sensibus exterioribus percipiendo. Unde autem iste tenebre fuerunt bene exprimit **Salomon Sap. ij. di.** Eccecauit eos malicia eorum. quod dicitur. Malicia subtrahit solis iusticie hominibus ne eos illuminaret. Dicit reprobi dicunt **Sap. v.** Errauimus a viaveritatis. et iusticie lumen non lucet nobis. et sol intelligentie non est ortus nobis. Propter quod sancti clamabant ad deum dicentes. Emitte lucem tuam et veritatem tuam. Iohannes prouidit saluator de sanctis doctoribus et predicatoribus que in locis apostolorum succedentes illuminaret bis que in tenebris sedent ad dirigendum pedes eorum in viam pacis. **Luce. i.** Per quod dominus sedens in excelso throno illuminat. ut dicit **Eccl. xliij.** Hi enim sunt que obscura prophetarum dicta. patriarcharum inuoluta enigmata et christi mysteria nobis in luce aperta deduxerunt. Juxta illud **Ps.** Declaratio sermonum tuorum illuminat. et intellectu datur paruulis. Itaque non immerito propter eorum claritatis refugentiam dici potest de eis. Vos estis lux mundi. In quibus prophetia sunt consideranda que statum et dignitatem sanctorum doctorum et prelatorum at tollunt et dignificant. Primo namque reddunt comen-

De sancto Augustino

dabiles, ppter specialis p̄rogative excellen-
tia. **Lū dicit.** Vos estis. **Sec̄do** reddunt cō-
mendabiles ppter lucis diffusionē et refu-
gentiā. **Am dicit.** lux. **Tertio** reddunt cōme-
dabiles ppter vanitatis secularis effugatiuā
maliciā. **Am dicit.** mundi.

Dixi primo q̄ status sc̄d̄us
doctorū in ecclia
xp̄i reddit̄ primo cōmendabilis ppter spe-
cialis p̄rogative excellentiā. **Magne** q̄dez
p̄rogative est stat⁹ iste q̄ in ecclia est. **Quia**
sc̄d̄m locū tener post ap̄los. **xl. di.** Ante oīa.
Circa qd̄ sciendū q̄ licet de⁹ ad om̄es fide-
les habeat magnā dilectionē. eo q̄ om̄es se
diligentes diligit. **vt dicit.** **Proverb. viii.** Tū
ad illos maiore videf̄ habere dilectionē. q̄
nō solum eū p̄ seip̄os diligit. sed etiam ad
ei⁹ amore alios trahunt. **vt dicit.** **Grego.** in
quadā **Omelia.** Ille in amore dei maior ē.
qui ad eius amore plures trahit. **Q̄ si ille**
multū diligit a deo q̄ sermones ei⁹ seruat.
q̄nromagis ille est a deo diligēdus. qui nō
solū seruat in se faciēda. sed alios ad facien-
dū incitat diuina p̄cepta informādo. **Pro-**
pter qd̄ saluator in p̄nti euāgelio p̄cludit.
Q̄ ip̄e est magn⁹ in regno celoz qui facit et
alios facere docuit. **Talibz** igit̄ sc̄z facien-
tibz et facere docentibz merito p̄ ceter⁹ xp̄s
p̄oreft dicere verbū thematis p̄ncipale. **s.**
Vos estis fui mei fidelissimi. milites strē-
nissimi. et amici carissimi. **Dico** p̄mo q̄
saluator merito p̄ore dicere facientibz et do-
centibz. **Vos estis** serui mei fidelissimi. **Si**
delitas autē p̄latorū et sanctorū doctorū
describit̄. **Parth. xxi.** in parabolis de suis
tribus. quoz vnus accepit quinqz talenta
et operat⁹ est in eis. et lucratus est alia quinqz.
Alius vero accepit duo. et lucratus est alia
duo. **Tertius** vero vnū. et quia nō est opera-
tus est a domino. **Primus** seruus accepit
quinqz talēta. sc̄z bonū nature. bonū gratie
bonū scientie. bonū potētie. bonū opulētie
seu r̄p̄alis substantie. **Sec̄dus** accepit duo.
sc̄z bonū nature. et aliud q̄dcūqz ex p̄dictis.
Tertius accepit vnū sc̄z bonū nature cō-
mune om̄ibz. **Ille** igit̄ qui accepit quinqz o-
perat⁹ est in eis p̄ exercitiū exterioris opis
et lucratus est alia quinqz p̄ fructuz edificatiōis
in p̄mis. **Similit̄** qui duo talēta accepe-
rat. lucratus est alia duo. sc̄z quia et in se ope-
rat⁹ est merendo sibi vitā eternā. et p̄ximū

edificando p̄ informationē et exempli ostē-
sionem. **Tertius** vero q̄ vnū accepit ab-
scondit talentū in terra. **Quia** **fm Grego.**
Acceptū ingeniz terrenis actibz implica-
uit et nō lucrū spirituale q̄siuit. **Unde** dicit̄
Abscondit pecuniā dñi sui. sc̄z sine edificati-
one. p̄ximū ea vsus est. **Sed** qd̄ de eis seq̄-
tur. **Veniens** dñs dicit̄ p̄mo et sc̄do. **Euge**
serue bone et fidelis. q̄ in pauca fuisti fide-
lis. supra multa te p̄stitua. vbi cōmēdat ser-
uum a tribz. q̄ debent esse in q̄libet p̄lato
p̄dicatore et doctore. **Primo** hūilitas in
hoc q̄ dicit̄ eū seruū. **Debet** em̄ pla-
re et p̄dicator reputare se seruū inutile. **Buxta** il-
lud. **Lū** feceritis om̄ia q̄ p̄cepta sunt vobz.
dicit̄. **fui** inutilis sum⁹. fecim⁹ qd̄ debui-
mus. **Ip̄e** em̄ est vnus euāgeliz. quē misit
domin⁹ vocare ad nuptias **Parth. xxi.** Et
ad cenā magnā **Luca. xiiii.** Et est operari⁹
nō dñs in vinea dñi **Parth. xxi.** **Unde** **pe-**
trus amonēs tales dicit. nō q̄ dñantes in
clero. **In** tribz autē debet esse hūilitas. **Prī-**
mo sub dēdo se in opinione minoribz sicut
xp̄s dicens. **Ego** in medio v̄im sum sicut
q̄ ministrat. **Sec̄do** in honoz exhibiti-
one p̄ lucris. **intra** illud. **Qui** honoz. hono-
rem. **Et** iterū. **Honore** inuicē p̄uenientes.
Tertio in subijciendo maioribz. **Petri. ii.**
Subiecti estote om̄i humane creature p̄-
pter deū. **Debet** autē seruire ministrando
in temporalibz et corp̄alibz et sp̄ialibz bonis.
vt sic **fm Ap̄lm. ii.** **Lozinth. vi.** **In** omnibz
exhibeat se ministrū. **De** sc̄do cōmēdat etz
dñs de eius p̄bitate. **Lū** dicit̄. **Bone.** **Bo-**
nus vnus est qui dū dispensat bona domi-
ni sui. sc̄z ad vtilitatē et ad lucrū domini sui.
Tertio cōmēdat eū a fidei dispensatiōe.
Lū dicit̄. et fidelis. **Per** p̄ximū se habuit fi-
deliter ad p̄ximū. **Per** sc̄d̄m p̄vident̄ ad
seip̄m. **Per** tertū hūilit̄ quo ad deū. **Be-**
ne patet in quo ad p̄ximū fideliter. **tūc** ata
est fidelis vnus q̄ om̄ia facit ad gloriā et
honore dñi sui dūlaranduz. nihil sibi p̄pi de
gloriā vendicando. **Et** hoc debet p̄videre
maxime platus p̄dicator et doctoz. nihil si-
bi attribuendo honozis vel gl̄ie. sed totuz
deo. **Un** saluator in euāgelio p̄nti. **Sic** lu-
ceat lux vestra corā homibz vt videāt ope-
ra vestra bona. et glorificet̄ p̄ximū vestrū qui
in celis est. **Sec̄do** fidelitas fui apparet q̄
p̄cauet danum dñi sui **Parth. xxi.** **Quis**
putas est vnus fidelis et p̄videns. **Tertio**

De sancto Augustino

fideliſſas ſerui apparet q̄n a vero dño nun/
q̄s recedit in piculo. **P̄s.** Nec recessit a deo
ſalutari ſuo. Sed q̄ iſta om̄ia modicū va/
lerent ſi deſſet diſcretio. ideo in ſuo fide/
li debet prudētia eſſe. Sed pauci ſunt pru/
dentes ſerui dei q̄ tempa agrua obſeruet.
z modū docendū rectū teneat. cū pro ch do
lor plures hodie p̄dicent vanaz ſubtilia. vt
periti z docti videant z nō vt ſubditi edifi/
centur. Iſti predicāt ſeipſos z nō chriſtum.
Quo p̄tra dicit **P̄s.** Annūciāui iuſticiā tu
am in ecclia magna. Tuā dicit z nō ſuā quā
phibet ſaluator. **Matth. v.** Attendite ne iu/
ſticiā veſtrā faciatis corā hominibz. ideoq̄ qz
iſta erant in ſancis p̄imitiuis doctoribz et
plaris z predicatoribz. Sic fuit Hierony/
mus. Augustin⁹. Ambroſius zc. Qui ſerui
erāt q̄i humiles. **P̄s.** pater. qz om̄es ſere in
ſtatu humili. ſc̄z clauſtrali. (vbi pauptas la/
bor z contemptus omniū) fuerūt. Ideo eis
merito dicit p̄ ceteris ſingularit̄. Vos eſtis
ſc̄z ſerui boni z fideles q̄s poſuerāt eatis
z fructū afferatis. z fructus veſter maneat.
De ſc̄do patet qz x̄p̄s poteſt dicere ſancis
doctoribz plaris z p̄dicatoribz. Vos eſtis.
Quia fuerūt milites ſtrēniſſimi. Habet
autēz chriſt⁹ triplētes milites ſm̄ triplētes
hoſtes. Nā virgines militāt cōtra carnem.
Martyres p̄tra mundū. Doctores vero
z p̄dicatores cōtra diabolu. quē de cordibz
fugant ſubditoruz. **P̄s.** dicit apl⁹ exhor/
tando. Labora ſicut bon⁹ miles chriſti. p̄/
dica verbū. inſta oportune. **P̄s.** devere qui
cūq̄ ſic militāt vt a ſe z ſuis ſubditis diabo/
lum repellant. vere eis p̄t dicit. Vos eſtis
milites ſtrēni. Tales autē fuerunt ſancis
doctores. quoz vita pariter z doctrina ex/
pugnat⁹ eſt diabol⁹ cū ſuis erroribz z here/
ſibz multiplicibz que tempibz eoz pullulaue/
rūt. Sicut p̄z de hereſi Danicheoz. Ar/
rianozū. donatiſtaz. z ſic de alijs. Que tpe
beati Augustini vigerūt. quas ip̄e viriliter
expugnauit. Et vocāt euz malleū hereticoz.
p̄pter eoz fortē z animoſaz militriā. De ter/
tio ſc̄z qz chriſt⁹ vere p̄t dicere ſingularit̄
ſancis doctoribz. Vos eſtis ſc̄z p̄ ceteris
amici cariffimi. Et hoc p̄pter tria q̄ debent
eſſe in veris amicis. **P̄s.** p̄pter volūtariā
p̄formitatē z cordiū vnitatē. Quia ſa ami/
cia debet velle z nolle idē cauſare in ami/
cis. Sic erat de ſancis doctoribz q̄ adherē/
tes deo vni erant cū eo. **Secūdo** erāt ami

ci dei p̄pter ſecretozū reuelatōnē. Quia oīa
ſecreta ſua x̄p̄s eis reuelauit q̄ ſunt neces/
ſaria ad ſalutē. vt ſunt archana trinitatis be/
nedicte. gaudia celi q̄ ſunt iocūda pena in/
ferni q̄ ſit acerba. **Un̄** Jobis. xx. Quēcūq̄
audiui a p̄te meo nota feci vobis. qz ſpiri/
tus ſanc⁹ ſumpt⁹ in corda eoz om̄ia reuela/
bat. ideo facile dictabāt. Tercio erāt amici
dei. qz pro eo om̄ia relinq̄bant. qd eſt ſignū
vere amicicie. Erāt em̄ in pauptate volun/
taria. qz clauſtrales. ſicut p̄z de om̄ibz. ideo
poteſt dici vere. Vos eſtis ſingularit̄ p̄ ce/
teris. qz rara eſt auis in arabia eſſe ſeruuz
fideliffimū. milite ſtrēniſſimū. z amicū ſin/
ceriffimū.

¶ B
¶ Dixi ſecūdo qz in verbis p̄e
miſſis ſtat⁹ p̄e/
latozū. doctorū z p̄dicatoz ſancioz reddiſ/
cōmendabilis p̄pter luc⁹ diffusionē z reful/
gentiā. Cū dicit **Lux.** Ipi em̄ erant lacer/
ne poſite ſup candelabris in ecclia dei. in q̄
bus p̄phetic⁹ ſermones z ſcripture poſite mū/
dū illum caliginozus illuminabāt tamdiu
quſq̄ luceſceret dies. ſc̄z diuine cognitōis
z lucifer oziretur vere claritatis. **P̄s.** Et
vide q̄mā neceſſaria ſunt hec lumina. q̄a
quouſq̄ luceſcat dies. i. clarus intellectus
n̄r vel ip̄e lucifer chriſt⁹ ozia in cordibz no/
ſtris ſm̄ gloſam ordinariā. Et q̄ patet qz ſi
ne claritate doctrine ſc̄tozū doctorū nō poſ/
ſumus habere verā cognitionē z p̄ſectā di/
uinorū p̄ceptorū z fidei credendoz. **Lux**
ca quod ſciendū qz in ecclia militāt triplex
eſt lux vera illuminās eccliam. **Prima** lux
ſolaris z vera ē doctrina x̄pi. Qui de ſe ait
Jobis. viii. Ego ſum lux mūdi. De quo ſo/
le **Malachie. iiii.** dicit. **¶** Dicit vobis timē/
tibz nomē meū ſol iuſticie. **¶** Coparaſt autē
p̄mo ſoli x̄p̄s. qz ſicut ſol eſt fons luminiaz
cauſa caloris z vite corporalis in iſtis inferio/
ribz. vt dicit. ij. p̄biſicoz. ita z chriſt⁹ eſt cau/
ſa leticie. et vite grē in omnibz hoīb. **Ecc̄i.**
xxiij. In me oīs grā vite z veritatis. **Se/
cūdo** ſicut ſol in differēt illuminat pulchra
z ſeda. ita x̄p̄s tam iuſtos q̄ p̄ctōzes illumi/
nat **Ecc̄i. xliiij.** Sol illuminās p̄ omnia re/
ſpexit **Matth. v.** Facit ſolē ſuū oziri ſup iu/
ſtos z iniuſtos. Sed q̄re nō omēs calefa/
cit iſte ſol. Ratio eſt. qz ſicut ſol q̄n projicit
radios ſup niuem vel glaciē z nō liqueſcit
illa tūceſt ſignuz aliqd qz planeta impedit
virtutez ſolis. Sic q̄n chriſt⁹ calefacit coz

hominis reducendo ad memoriā. et benefici
 um creatiōis. redemptiōis. et alia multa. et
 cor hominis nō p̄terit. signū est obsessiōis
 diaboli. q̄ infirigidat cor ei⁹. **Die. vi.** Si
 cut frigidā facit cisterna aquā suā. sic frigi
 dam facit maliciā suā dñator sup regiones
 cordis. Ubi ḡ nō est diabolica obstinatio
 in corde. ibi facit iste sol calefacit. sic petri
 et magdalenā et zachariā et mattheū. q̄ sic fue
 runt liquefacti. **Tertio** sic sol si fuerit d̄ ma
 ne rubens. signū est tēpestatis future. Si
 aut rubet in sero signū est serenitatis in cra
 stino. **Mat. xvi.** Facto vespe dicit. serenū
 erit. rubicundū est em̄ celus. Et mane. ho
 die erit tempestas. **Rutilat** em̄ triste celus.
Hic circa xpm̄ accidit. Nā in orta natiui
 tatis sue. qm̄ circūcisus est sanguinē rubeū
 amisit. et post h̄ secunda tēpestas sue fuge
 in egyptū. **Quarto** sic sol nō p̄t videri ocu
 lis in tota sua rota nisi in nube. ita xps̄ i di
 uinitate sua nō potuit a nobis videri nisi i
 hūanitate. **Ezechiel. xxxij.** Solem nube te
 gam. **Quinto** sic sol radio intromisso i do
 mū q̄ntūcūq; videat pura ostendit eā habe
 re pulueres. que tñ nō vident nisi in radio.
 sic dom⁹ nre p̄sentie si fuerit illuminata
 doctrina xpi. certe apparebit in mūda. q̄ nob
 apparerit mūda. **Iuxta** illud. **De** altū est ho
 minib; stulticia ē apud deū. **Tria** autē ob
 scurāt nobis istū solē. s. terra nubes et lu
 na. **Terra** mūdiālis cupiditas. nubes tpa
 lis vanitas. et luna corpālis voluptas. **Ec**
 ce auaricia. supbia et luxuria. **Sed** certe li
 cet multi obscurāt istū solē. veniet tñ tem
 pus qm̄ eū obscurare nō poterūt. qm̄ om̄ib;
 clare appareat. **ij. Machabeo. i.** Temp⁹ af
 fuit q̄ sol refluxit qui prius erat in nubilo.
Sicut aut sol cū est in meridie tñc optime
 exurit. nō sic aut in mane. qm̄ habet ante se
 multos vapores et nebulas. nec in vespere
 qm̄ iā occidit. **Sic** platus et q̄libet p̄famili
 as bene arguit et corrigit virilit̄ et erudit ef
 ficaciter qm̄ habet magnū calozē caritatis in
 se. **Qu** vero ipse obscurat nebula p̄cti. et va
 porib; supbie. male arguit. vel qm̄ occidit.
 inclinādo se ad terrena p̄ auariciaz. nō effi
 caciter arguit. **Quia** ei dicit **Luc. iij.** **De** di
 ce cura teipm̄. **Uñ** talis sol plus ponit in
 scandalū subditis q̄ in p̄fectū. **Uñ** **Breg.**
in **Omelia** quadā. **Puto** frēs carissimi ma
 tus p̄iudiciū nō tolerat q̄ a sacerdotib; de
 us dū eos q̄ ad aliorū correctionē posuit

de se dare exempla p̄nitentiā cernit qm̄ ip̄i
 peccamus q̄ aliorū p̄ctā p̄hibere debemus
Item sic sole eclipsato null⁹ splendor p̄t
 apparere in inferiorib;. ita male vinēt p̄e
 lato fides in subditis nō feruet sed torper.
 caritas nō feruet sed torper. opus nō lucet
 sed fetet. **Nō** solū aut debz esse p̄dicator et
 platus vt lux solis sed etiā vt lux lune. que
 tunc pulchrior est qm̄ est plena. qz tunc ma
 gis lucet p̄ noctē. **Sic** platus et p̄dicator nō
 debet esse defectuosus in aliq̄ virtute ne in
 vna edificet et in alia destruat. **Debet** ḡ h̄re
 plenitudinē virtutū vt luceat p̄ totā noctē
 scz tam p̄spirat q̄ aduersitatis. vt dicat
 de eo. **Quasi** luna plena i diebus suis. sic ip̄e
 refulgeat in templo dei. **Et** sic luna nō h̄z a
 se lucem sed a sole. sic p̄dicator oēm doctri
 nam nō habz sibi scz xpo attributere. **Quia**
 dicit pet⁹. **ij. Pe. i.** **Spi**ritū inspirati locu
 ti sunt sancti. **Hibit** ḡ p̄dicat de suo sensu
 qd̄ a xpo nō accipit. **Et** sic luna sep⁹ recur
 rit ad solē p̄ lucis rep̄atione. sic p̄dicator
 debet sep⁹ p̄ oīones currere ad xpm̄. vt de
 tur sibi gr̄a p̄dicatiōis. **Nec** solū etiā debet
 habere lucē lune sed etiā stellaz. **Stella** cū
 aliā naturaz habet in sua q̄ntitate q̄ luna.
Quia habet q̄ntitatē clarā. luna autē obscu
 ram sed illuminatā lumine solis. et cū h̄z ba
 bet q̄ntitatē paruā. sic p̄dicator et doctor
 debet esse clar⁹ in p̄scia et honest⁹ in fama.
Quia dicit **Augustin⁹.** **Nobis** necessaria est
 p̄sentia nostra. primis vero fama. **Breui**
 ter ergo colligendo platus debz esse lux
 generalis. que habet in se tria. scz quia ge
 nerat calozē. p̄ qd̄ significat caritas. **Sic**
 habuit **Aug⁹.** qui de se dicit in libro p̄fessi
 onū. **Sagitta** ueras dñe cor meum sagitta
 acuta scz caritatis. **Secūdo** lux generat splē
 dozem. p̄ quod significat lucida doctrina.
 que fuit in **Augustino.** **Quia** ceteri lucidi
 us doctrinā scripturaz exposuit. **Uñ** can
 tur de eo. **Que** obscura p̄t erant nob; pla
 na fecisti. **Tertio** lux generat candorē. p̄ qd̄
 significat castitas et mūdicia. que rana fu
 it in **Augustino.** q̄ etiā minima stebat q̄ ab
 alijs p̄ nibilo reputabānt. **De** tali p̄elato
 merito poterit dici illud **Zacharie. iij.** **Vi**
 di et ecce candelabrum aureum totū. **Erat**
 autem candelabrum luminosum per sapi
 enciam. aureum p̄ iusticiā. totum per p̄fe
 ctam et consumatam vitam rectaz et bonā.

De sancto Augustino

Dixi tertio q̄ in v̄bis premis-
sis status doctoꝝ
p̄latoꝝ, p̄dicatoꝝ reddi cōmēdabilis p̄-
pter vanitatē secularis effugātā maliciā. cū
d̄. mūdi. Quāto em̄ maiores sunt tenebre
tanto maior est cōmēdatio lucis. **Uñ** min⁹
de die q̄ de nocte apparet lucis dignitas.
Prox est p̄ncipis seclī vita. **Uñ** glosa super. ij.
De. j. Quasi lucerne lucenti i caliginoso lo-
co dicit in hui⁹ seculi nocte plena temptati-
onib⁹ z vicij⁹ z errorib⁹ vbi difficile inueni-
tur quisq̄ qui nō offendat. **Cōtra** q̄ necessa-
ria est hec lucerna sc̄z sc̄e p̄dicatōnis. **Hec**
glosa ordinaria. **Ex** quo igit̄ mūdo est nox
certe necessaria est lucerna sapie om̄ib⁹ in-
habitātib⁹ eū. **Uideant** ḡ qui debet alios
illuminare in hac nocte vt diligat lumē sa-
pientie. **Sap. vi.** Diligite sapiam q̄ p̄stis
p̄lis qz alias tam lucerna sapie sequētes cadēt
Debet igit̄ p̄dicatoꝝ in mūdo tanq̄ in te-
nebris lucere z illuminare tenebras pctōzū.
z p̄sertim triplicis pcti. sc̄z supbie. auaricie.
z luxurie. **Nā** om̄e qd̄ est in mūdo aut ē cō-
cupiscentia carnalis. aut cōcupiscentia oculo-
rū. aut supbia vite. **i. Robis. ij.** Et ita tortus
mūdos in maligno posu⁹ est. **i. Johis vlti.**
Ab istis ḡ tribus debz p̄dicatoꝝ retrahere
homies cū iobē dicēte. **Filii** nolite dili-
gere muudu. neqz ea q̄ in mūdo sunt. qm̄ si
qd̄ diligit mūdū nō ē caritas p̄ris i eo. **i. Jo-**
hānis. ij. **Sed** v̄. forte qd̄ p̄dicatoꝝ si-
cut sepe dicit̄ moderni mūdani. q̄ in mun-
do sunt fecit de⁹. i. celū z terrā mare solem z
lunā stellas om̄ia ornāmēta celoꝝ. **Que** s̄
ornāmēta maris om̄ia repētia. vt pisces
que terre animalia arbores volatilia. **Ista**
sunt in mūdo. de⁹ illa fecit. **Quare** ḡ nō de-
beo amare illa q̄ sunt in mūdo. **R̄ndet** hu-
ic fatuitati **Aug⁹.** **Om̄elia. iij.** sup **Lantica**
di. **Licet** ista om̄ia bona sunt. sed q̄nto ille
pulchrior est q̄ ista formauit. **Est** ḡ ista sug-
gestio diaboli. qz dicunt seculares. **Quare**
ista fecit de⁹ nisi vt bene nobis sit z ita ine-
bria istis sp̄alib⁹ z peunt z obliuiscuntur
creatoꝝ suū. **Et** dū nō t̄p̄anter sed cupide
vtunt creatis. creatoꝝ p̄tēnt. **De** talibus
dicit apls. **Coluerūt z fuerunt** creaturis
potius q̄ creatoꝝ q̄ est benedict⁹ in secula.
Nō te phibet amare ista sed anō diligere
ad salutē z beatitudinē. **vt** in eis sit beas⁹
Sed z approbare z laudare om̄es decet su-
um creatoꝝ. **P̄pendite** fr̄es si sp̄osus fa-

ceret sponse sue annulū. z illa acceptū anu-
lū plus diligeret q̄ sponsum qm̄ fecit anu-
lum. nōne in ip̄o doni parū pensioe nō cen-
seref vera amatric sponsi. sed adultera aīa
dephenderet. qm̄ hoc amaret quod dedit
sponsum p̄ q̄ sponsum. **Tamen** si diceret.
sufficit mihi anulū iste. iā illius faciē nolo
videre q̄lis est. qd̄ nō detestaret hāc amen-
tiam. qd̄ nō adulterū homiem cōuinceret.
Amas aurū p̄ viro. **amas** anulū p̄ sponso
Si hoc est in te vt ames anulū p̄ sponso
z nolis videre sp̄osū z tuū adultera es. **Ad**
hoc tibi arrā dedit. **ad** h̄ vtqz arrāz dat nō
vt tibi impigoret arrā illā sed vt te sibi a-
more colligat. nō vt te a se auertat sp̄osus.
vt in arrā sua ip̄e amet. **Quia** ergo dedit ti-
bi deus ista om̄ia. ideo ama illuz qui fecit.
plus est qd̄ vult tibi dare. i. seipm̄ q̄ ista fe-
cit. **Si** aut̄ hec amaueris q̄uis illa de⁹ fe-
cerit z neglexeris creatoꝝ z amaueris mun-
dū adultera es. **Mūdos** em̄ appellat nō so-
lum ista fabrica quā deus fecit celū z terrā
mare visibilia z inuisibilia. sed habitatoꝝes
mūdi vocant̄ mūdus. **Et** post pauca. **Om-**
nes em̄ dilectores mūdi ideo dicunt̄ mun-
dus. qz dilectioe inhabitāt munduz. sicut
celū inhabitāt illi quoz sursum est cor z am-
bulant carne in terra. **Omnes** em̄ dilecto-
res mūdi mundus vocant̄. **Ipi** nō habent
nisi ista tria. **Desideriū** carnis. desiderium
oculoꝝ. z ambitionē seculi. **Desiderāt** mā-
ducare. bibere. p̄cābere. vt voluptatib⁹ ist⁹
Nūqd̄ nō est in istis mūdus. aut qm̄ dicit̄
Nolite ista diligere. hoc dicit̄. **Nō** māduce-
tis aut nō bibatis aut filios non p̄creetis.
Non h̄ dicit̄. sed vt fiat modus p̄pter creato-
rē. nō vt vos illiciat̄ ista dilectioe ne ad fru-
endū hoc ametis qd̄ ad vtendū habere de-
betis z vsus sine p̄cludendo dicit̄. **Si** fue-
rit in te dilectio mūdi non ibi erit dilectio
dei. **Hec Augustin⁹.** **Ex** istis p̄z error illo-
rū qui dicit̄. **Si** de⁹ me p̄mitteret hic esse
imortalē in voluptatib⁹ seculi. vt haberem
om̄ia ad placitū sine dolore sine infirmita-
te sine cura sine labore z tristitia sufficeret
mihi p̄ regno celoꝝ. **D** fatuitas fatuitatū.
qz stultius nihil est. **Lerte** puro hanc cogi-
tationē eē de p̄fundo p̄silio diaboli. **Quid**
em̄ p̄desent ista si creatoꝝ in eternū non vi-
deret in specie faciē ad faciē sicuti est. **Prā-**
uis igit̄ error iste grauis blasphemia. crea-
turā creatoꝝ p̄ferre. **Istos** debz arguere p̄

dicatoz diuin⁹ istas tenebras illuminare z fugare deestando supbiam. Quia de⁹ superbis resistit Jacobi. iiii. arguendo auariciam que est idoloru⁹ fuitus. z pfundendo luxuria q⁹ est buntor⁹ pprietas. vt dicit Aristoteles i epla ad Alexandru⁹. Qd⁹ cu⁹ fecerit erit vera lux in xpo iesu dno nro p secla. A.

De natiuitate beate Marie.

Sermo XLII.

Liber generatio

nis Iesu xpi. **Matth. i.** Quonia⁹ vt ait Petrus damiani in sermone hodiernae festiuitatis. Natiuitas beatissime z intemerate dei genitricis merito p⁹cipuus z singularis p⁹bet hoibz gaudiu⁹ que totu⁹ extitit huane salutis exordiu⁹. Sicut em⁹ omnipotes de⁹ ineffabili puidētie sue intuiru⁹ anteq⁹ fieret ho. hoim perituru⁹ diabolica machinatione puidit. sic etiā redēptis hu mane p⁹siliu⁹ ante secla immēse pietatis sue visceribz habuit. Et nō solū q⁹lter redimeret ordinē z modū in pfundissime sapiētie sue rōne p⁹stituit. Verū etiā q⁹n redimeret certū rpi articulum p⁹finiuit. Sicut q⁹m possibile erat vt huani generis redēptio fieret nisi dei fili⁹ de virgine nasceret. ita etiā fuerat necessariū vt virgo ex qua p⁹bn caro fieret nasceret. **Q**porrebat q⁹pe pus edificare domū in quā descendēs celest⁹ rex h⁹re dignaret hospitibz. Illa videlicet de qua p⁹ Salomōne d⁹. Sapia edificauit sibi domū. **Dec** ille. Et q⁹to verbis p⁹z hui⁹ festiuitatis celebritas z dignitas. q⁹ tanto est dignior ceteris. q⁹nto illa cui⁹ ortus in ea recolitur p⁹cellior ē vniuersis. **I**sta em⁹ est p⁹cipua festiuitas. in qua s⁹m Dubertinu⁹ i sermone hodierno. angeloz ois exultat milita. in qua p⁹iarcbaz cōplentur veridica z abdita mysteria. in q⁹ p⁹betaz pandunt vaticinia. **I**n q⁹ oritur sponsa sine exēplo deo p⁹iuncta. **D**e cui⁹ materia oriet lumen in tenebris ad extergēdas veter⁹ piaculoz tenebras. **Dec** est inqt dies in q⁹ prelucida stella imo lumē maris. h⁹ est. huius mūdi. illuxit. **Dec** est honorāda diei leticia. i qua iuxta diuini rozis insusioez adornat omis huius mūdi qualitas p⁹parat⁹ vas virgineū diuinis carismatibz ac micantibz margaritis ineffabiler ornatū. **Dec** ille. **D**erito igit vt dicit Fulbert⁹ inter omēs scros me

moria beate p⁹ginis frequēti⁹ agit atq⁹ festiuius que maiorē grām apud deū creditur inuenisse. **Dec** ille. **E**xultem⁹ itaq⁹ carissimi in hac die in q⁹ vt dicit Petrus damiani. **D**ū beatissime p⁹ginis veneramur ortum. cunctoz etiā noui testamēti festiuitatū celebram⁹ initiū. **E**xultem⁹ inquit in hac die p⁹cipua z totis visceribz in dno delectemur. **Q**ue em⁹ cūctis solennitatibz antioz ē rempore. nequa⁹q⁹ debet esse dignitate posterior. **Dec** ille. **S**ed q⁹ pacto ei⁹ festiuitatē digne celebrare valet infirmitas hoim q⁹ gaudium meruit parere angeloz. **Q**ualiter vt dicit Aug⁹. in sermone hodierno eam laudare poterit mortaliū hoim transitiozū sbuz que de se illud p⁹ulit verbū qd⁹ manet in eternū. **Q**ue lingua in ei⁹ laude inuenit idonea. que illū genuit cui omia b⁹ndicūt et cū tremore obedire elemēta. **H**āc dū cuiuslibz martyris fortia sacra extollere cupim⁹ dū virtutū eius insignia recolim⁹ redemptoris n⁹ri glām p⁹dicam⁹. etiā si ad cogitandū tardior sensus impediatur. vel ad loquendū balbuciens lingua nō superat. verbozū tū copia ipius rei materia submittrat. **L**ū vero beatissime dei genitricis laudē scribere aut dicere volum⁹. **Q**uia noua z inaudita sunt q⁹ tractāda suscepim⁹. nulla inuenim⁹ p⁹ba vt ad hec digne exp⁹menda sufficerem⁹ leam⁹. **Dec** Aug⁹. **V**erū licet n⁹ris viribus insufficientes sum⁹ vt ei⁹ solennia digne recolam⁹ agnita tū n⁹ri conat⁹ inefficacia. vt dicit Beda in sermone hodierno. ei⁹ postulanda sunt suffragia. ei⁹ implorāda pietat⁹ viscera. vt p⁹ eius scitissima merita nob⁹ diuina repropicietur clemētia. **S**ed ulis igit ex poseam⁹ eam p⁹q⁹ vt illa suo interuētu efficiat possibile q⁹ scā eccl⁹ia d⁹ ei⁹ gaudeat natiuitate. **Q**d⁹ vt p⁹sequamur p⁹ impetranda spūsancti grā ad eā recurrām. salutātes eam voce pia **A**ue maria zc. **I**n sbis autē p⁹positis describit natiuitas gl⁹iose p⁹ginis Marie p⁹ quāda silitudinaria cōpationē p⁹ quā libro cōparat. **C**irca ei⁹ p⁹sideratioez triplex libri similitudo occurrit. **E**st eni⁹ liber naturalis z nate creaturaz p⁹ductio nis. **E**st liber supnaturalis z gratuite creaturaz reparatiois. **E**t est liber virginalis z matorne sanctificationis.

Dixi primo q⁹ p⁹mus liber est naturalis z cōnate creaturaz p⁹ductionis. **E**t hic liber cōp

*De natiuitate
beate marie*